

4^a

2023
X 28

H. Radauskas

"Lietuvi"

Analize

H. Radauskas - XX a. pr. lietuvių rašytojas, dar neprisklausomas Lietuvos "angintinis". Jo kūryba remiasi ne realybe, tėvynis gamta, armėninius išgyvenus maijus, o menus, mitus, paties poesijos žodžio galinėmis išnicko iškurti savitą pasaulį. Todėl iš emigruojančių JAV, poetas nesigrįvojo kūrybinio lūzio, nėra tokius pat precizistinių elėrastčių kaip iš Lietuvos, o jo kūrybos galime pavadinti vienintylė reiškiniai.

Eilėrastčio pavadinimas - "Lietuvi" - yra labai paprastes, nepreturinčios, nurodanties, jog eilėrasttyje bus kalbama apie visiškai paprastą išpriastą gamtos reiškinį - t. y. lietuvę. Iš eilėrastčio sandara paprasta, bet įgriežta - jis turi trijų sudaro trijų strofes, rimavimas laisvoklingas: béginių - alėjų, beržų - verčių, platus - lietuvių. Tai - H. Radausko estetinių distancijos pozicijos. Pavyzdingas eilėrastčio slėpis: itin dinamiškas vaizdas.

Eilėrastčių prasideda žodžiai: "lietus planom stiklinių kojom". Tai - ne tik skambi metafora; tai yra iš

Radaukui būdingas tikrovės paneigimas, leidžiantis išlaikyti kelių vaizdumotę, koks iš yra poeto tikslas.

Lietus neturi stiklinių kojų, laždyno takas negali mojasti, o aleja - kūpčioti, tačiau tokia yra Radauko skulptūrų kūnų teikia žemės gairintojų lietus. Istorija vyksta realybė. Lietus byja, ale ja "džiunglingai" kūpčioja. Taigi toliau: pirmenos "veržias", žalbos "lėjas", lietus "bėgineja" lietus, laždynas, ale ja - eilėraštio veikėjai, kaip i vėliavą ivedami beržas, prienos, žalbas. Ne veltui atsianda prorai apibūdinti būdingas terminas "eilėraštio veikėjai". Cia iš tiesų ~~buvo~~ ^{buvo} nėra lyriino subjekte, nes ne kalbama apie jėzus iš vidinių išgyvenimų. Radauko poezija - tai poezija, kuri "vyksta". ~~Parakoto~~ ^{Kalbantymis} ramiai, tačiau i labai motaidingai prasakoja istoriją, o jo veikėjai, kaip matome iš eilėraštio, patys įvairiausi.

Eilėraštio laikas - parasyti, kitais tariant, ribinių gamtos menų: jis ne privalo mokyti, egzistuoje patys sas. Situacijų, metų, laiko pasikeitimus. Apie parasyti iš jo pradžią išdrosda lietus bei paralegumas "senas beržas, iškieli žalgį kiaurą sketi", kuris reikla, kad, palijus lietu, helungus pasidavimui analizei. Galbūt todėl šis poetas beržo pumpurai išsprago. Eilėraštis, ~~ne~~ farsi patys parasyti, yra dinamikos, vaizdai dešomi taip, kaip... patys matytume, kaip lietus ~~byja~~ buoj pat išspragsta ~~ne~~ beržas, ~~ne~~ akimirkiniu prasigta prienos... Vykdant skaičiam, spontaniskai veiksmi, iš eilėraštio erdvė negali

būti uždrausta. Šiuo atveju ji plati, atvina, bekištanti, tuo alkjos iki pat Kalbojančio dangu.

Eilėraštio motaičiai džingi iš pakili, dykstanti gyvute, po visą žemę. Iš tiesų, istorija yra visai paprasta, tik didelio poeto talento dėka sulenčiamas kone

tokius estetinius vaizdas bei estetinius išgyvenimus, kylančius iš žodžių žaismo: jodrių veiksmų žodžių varto jinai, nei pasti, personifikuoti velki jai, eilėraštio išbaigtumas (pradedama iš baigiasi lietus motyr). Taigi svarbus yra estetinius išgyvenimus, mokesčius iš niko sulenkinti vaizdą. Tokia yra i poeto mononė apie

H. Radauko - unikalus lietuvių rašytojų estetizmo krypties atstovas, ~~sukavintis~~ savo pasleptu sudėtingumu, helungus pasidavimui analizei. Galbūt todėl šis poetas neturi savo savitojo stiliums ~~per~~ ^{per} sunerūgiu atkertoti. H. Radauko eilėraštis - tai spaluz, garsys i judejų origys", o jo eilėraštis "lietus" - atspindinė visų būdinių rašytojo kūrybos principus!